

Novetats literàries de primavera

De l'1 al 10 de juny se celebra la Fira del Llibre de València

Al llarg de l'any, hi ha diverses cites dels lectors amb els llibres. Nadal és una d'aquestes dates. Una altra és la primavera, un moment propici per a descobrir nous títols.

Poemaris, assaigs, revistes i novel·les protagonitzen la Fira del Llibre de València. Enguany, el retard en la celebració ha provocat una aparició més dosificada dels nous productes literaris, caracteritzats per la presència d'autors joves o inèdits i pel retorn d'algun escriptor que havia restat en silenci una temporada.

Per a contradir la tradicional preeminència de la poesia, quatre narradors valencians han llançat al carrer els seus productes. I els poetes, tenaços i suggestius, han fet també acte de presència. Per altra banda, la literatura infantil segueix prenent empena. I l'assaig, estabilitzat en els seus àmbits propis, aporta alguna peça interessant. Moltes incògnites, de fet, i alguna sorpresa potencial.

Els quatre novel·listes que irrompen amb les seues obres representen, d'alguna manera, les propostes narratives que avui practiquen els escriptors en català. Ferran Torrent, amb *No emprenyeu el comissari*, i Carles Decors, amb *F. M.: Fragmentació Modulada*, són els dos més

DOMÈNEC ROS

nous. El primer s'inscriu plenament, i amb una bona dosi d'enginy i de viveza, en la narrativa de gènere negre. Carles Decors, per la seua banda, aborda la descripció d'un món al·lucinat, intens i dur, de drogaaddictes, baixos fons i noctàmbuls. I tots dos comparteixen una premissa fonamental: l'àmbit, l'escena de ficció, és la ciutat. La ciutat de València, concretament.

No emprenyeu el comissari apareix en Tres i Quatre i és la segona novel·la de Torrent, un any després d'haver publicat, en col·laboració amb Josep Lluís Seguí, *La gola del llop*, que ha exhaurit ja dues edicions. La novel·la de Decors (Edicions 62), un autor inèdit fins ara, fou guanyadora del Premi Documenta.

Els altres dos narradors valencians amb novetats a les mans són Isa Tròlec i Cremades i Arlandis, integrants d'allò que s'ha anomenat la «generació dels setanta». $7 \times 7 = 49$, d'Isa Tròlec, està a cavall entre la ficció futurista, la paròdia i una mena d'esperit poètic absolutament delirant. Tròlec ha estat un dels venedors valencians

de best-sellers amb *Ramona Rosbif* i *Mari Catífols*.

Cremades i Arlandis continua recorrent l'itinerari que va iniciar amb *La regina de la pobla de les fembres peccadrius*, basat en un concepte barroc del llenguatge i en la recreació ritual d'un marc històric. *La lluna del temps*, aquest

Ferran Cremades

text d'ara, més breu que els anteriors, participa d'aquella visió teatral dels conflictes vitals i sentimentals d'uns personatges davant la incògnita del seu temps, en aquest cas l'època posterior a la conquesta de Jaume I. Tant el llibre de Cremades com el de Tròlec han estat editats per Tres i Quatre.

Els poetes, mentrestant, llancen els seus productes des de les dues col·leccions d'Edicions del Cingle. Marc Granell, un valor consolidat de la poesia dels setanta, publica *Exercici per a una veu* en la col·lec-

ció «Papers Erosius», i Manuel Pérez Saldanya trau al mercat *La ruta de l'heura*, dins la col·lecció «Papers Inicials».

El llibre de Marc Granell, quatre anys després d'haver publicat *Materials per a una mort meditada*, és una fita més d'una trajectòria poètica inusualment coherent. Poemes de fort contingut existencial i cívic, amb l'angoixa lúcida davant l'alienació, davant la ciutat, davant el futur i l'esperança, configuren una visió, pessimista però combativa, de la humanitat i la civilització.

Pérez Saldanya guanya, amb el seu poemari, el premi «Senyoriu d'Ausiàs March» de Beniarjó, corresponent a 1983, un certamen que ha descobert, amb ell i amb Enric Sòria, dos autors joves de gran domini formal i lingüístic, i amb un grapat de coses a dir en el camp poètic.

El novel·lista Isa Tròlec

Marc Granell

Enric Valor. Les saues «Rondalles» atrauen cada vegada més lectors

El Cingle forma part de les edicions de la Federació d'Entitats Culturals del País Valencià, que està destacant pel treball en l'àmbit de les publicacions infantils, i que enceta enguany un projecte ambiciós. Es tracta de l'edició de totes les rondalles d'Enric Valor, en vuit volums, il·lustrades, revisades i amb un glossari de l'autor.

El primer volum, amb dibuixos de Francesc Santana, inclou les rondalles «El llenyater de Fortaleny», «Les velletes de la penya Roja», «La mare dels peixos» i «El patge saguntí».

El treball de Valor, recollint exemples de la narrativa oral i recreant-los amb un llenguatge literari acurat i precís, és ja una aportació clàssica. El mateix Valor ha donat nom a un premi de narrativa infantil convocat en tres ocasions. L'obra guanyadora en 1982 és una altra de les novetats d'aquests dies. Es tracta del llibre *En l'olivera dels cimats alts*, de Maria Conca. Il·lustrat per Cándid P. Solaz, conta una història fantàstica d'oliveres màgiques, barrufets del bosc i paisos imaginaris, on la natura és àmbit de ficció i de joc infantil.

Gasán i el lleopard, de

Josep Vallverdú, fou finalista d'aquest premi i ha estat editat per la Federació d'Entitats Culturals en la col·lecció «Els llibres del gat en la lluna». També ací la natura és l'escena, però ara interpretada des de la visió exòtica dels infants d'una tribu africana.

Pel que fa a l'assaig, la Institució Alfons el Magnànim traou dos títols en una col·lecció, «Descobrim el País Valencià», que últimament tenia un poc abandonada. Enric Beltran és l'autor d'una monografia divulgativa sobre l'arròs, i Enric Jordan Galduf afegeix una nova guia de les comarques valencianes, dedicada aquesta vegada a *Los Serranos*.

Dins la Biblioteca d'Autors Valencians, el Magnànim publica el se-

gon volum de l'*Antologia dels poetes valencians* d'Eduard J. Verger. Aquesta segona part de l'obra està dedicada a la producció poètica en català de tot el segle XIX i és el fruit d'una recerca inèdita en el nostre passat literari, que es veurà completada amb un o dos volums més, dedicats al segle XX.

Tres i Quatre va traure, també, fa unes setmanes, en la col·lecció «Quaderns», l'obra de Joan Solà *Pompeu Fabra, Sanchis Guarner i altres escrits*, i presenta la segona part de *Rutes valencianes* de Josep Soler Carnicer, dins la col·lecció «Papers Bàsics».

Pel que fa a les revistes, el número 19 de *L'Espill* aporta col·laboracions de Tomàs Llorens, Alain Milhou, José Villacís i Francesc Pérez Moragon; traduccions de sis poemes d'Attila József, a càrrec d'Eduard Verger, i un text de creació literària de Marc Granell, que s'estrena en el camp de la narrativa. La revista *Debats*, del Magnànim, reconvertida íntegrament al castellà (decisió de «política cultural», diuen), aborda la reconversió industrial a Europa i el tema de la democràcia econòmica.

Aquestes i algunes altres coses d'última hora o d'incontrolada procedència, juntament amb els títols en castellà, seran les novetats

de la Fira del Llibre, en un país en el qual s'ha de comptar, i molt, amb la producció editorial de Barcelona. El País Valencià i la seua capital no donen, de moment, per a més.

A Barcelona, també

Al País Valencià s'experimenta un cert augment en l'edició de llibres en català, com es pot veure en el balanç de Domènec Ros. Al Principat, aquest augment és, per raons òbvies, molt més important. Les novetats a ressenyar són moltes. A tall d'exemple voldríem anomenar l'aparició de la *Història de la literatura catalana*, en fascicles, coeditada per 62 i Orbis. O *La teranyina*, de Jaume Cabré, darrer Premi Sant Jordi (Proa), i els *Escrits de crítica de la cultura* de S. Freud (Laia). També, la culminació d'aquella enorme empresa que semblava i era l'edició de l'*Obra Completa* de Josep Pla, per Destino. En són, només, alguns exemples. Com ho és també *Hora foscant*, de Max Horkheimer (62-Diputació de Barcelona); *Mitològiques*, de Josep Ramoneda; *La dona de trenta anys*, de Balzac, i tants altres volums que coincideixen, com a novetats, als aparadors de la VIII Fira del Llibre de Barcelona.

Al capdavant, això es mou. Llibres i més llibres, tones de llibres per a un públic divers, ixen alhora d'imprentes d'allà i d'ací. Sobre els pobres crítics cau de sobte una faenassa immensa. Però merecuda.

